

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	A función dos recursos humanos na empresa		Código	615G01414
Titulación	Grao en Socioloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Rodríguez Teijeiro, Ariadna	Correo electrónico	ariadna.rodriguez@udc.es	
Profesorado	Rodríguez Teijeiro, Ariadna	Correo electrónico	ariadna.rodriguez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo xeral desta materia é dotar aos estudantes dos coñecementos que lles capaciten para identificar, xestionar e avaliar a importancia do capital humano na empresa actual. Nesa liña, levarán a cabo o estudo de cómo se integra a función de RRHH na dirección das empresas, así como o deseño e aplicación dos diferentes plans estratéxicos e operativos encamiñados a potenciar o capital humano, tanto dende un punto de vista teórico como práctico.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A2	Introducción a la psicología de los colectivos y grupos humanos.
A20	Capacidades para adecuar los objetivos a los recursos económicos, temporales y humanos.
A22	Habilidades en gestión y organización de las personas y de las redes sociales que participan en proyectos colectivos.
A25	Habilidades en el desarrollo de las organizaciones (asesoramiento, diseño y gestión de organizaciones e instituciones).
A28	Habilidades para gestionar y mediar en situaciones de crisis y conflictos sociales.
A29	Habilidades para el desarrollo de los recursos humanos en las organizaciones.
A33	Capacidades en reconocer la diversidad de estudiantes y la complejidad del proceso de aprendizaje.
A34	Conocimientos y actitudes de ética profesional.
B1	Capacidad de organización y planificación.
B2	Toma de decisiones.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B4	Resolución de problemas.
B5	Capacidad de gestión de la información.
B10	Habilidades en las relaciones interpersonales.
B12	Trabajo en equipo.
B14	Trabajo en un equipo de carácter interdisciplinar.
B17	Motivación por la calidad.
B19	Adaptación a nuevas situaciones.
B22	Liderazgo.
B23	Iniciativa y espíritu emprendedor.
B24	Habilidades para contextualizar e identificar los actores clave en cada situación.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C2	Dominar la expresión y la comprensión de forma oral y escrita de un idioma extranjero.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C5	Entender la importancia de la cultura emprendedora y conocer los medios al alcance de las personas emprendedoras.

C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Dotar ao alumno do coñecemento da importancia do Capital Humano na empresa actual. Da mesma maneira estúdase como se integra a función de RRHH na Dirección da empresa e como se expoñen os plans estratéxicos e operativos para potenciar o capital humano en empresa.	A2	B1	C1
	A20	B2	C3
	A22	B3	C4
	A25	B4	C5
	A28	B5	C7
	A29	B10	C8
	A33	B12	
	A34	B14	
Coñecer a forma na que se organizan os departamentos de recursos humanos	A2	B1	C1
	A20	B2	C3
	A22	B3	C4
	A25	B4	C5
	A28	B5	C7
	A29	B10	C8
	A33	B12	
	A34	B14	
Saber definir as funcións dos departamentos de recursos humanos	A2	B1	C1
	A20	B2	C3
	A22	B3	C4
	A25	B4	C5
	A28	B5	C7
	A29	B10	C8
	A33	B12	
	A34	B14	
	B17		
	B19		
	B22		
	B23		
	B24		
	B27		

Saber identificar os tipos de comunicación na empresa	A2 A20 A22 A25 A28 A29 A33 A34	B1 B2 B3 B4 B5 B10 B12 B14 B17 B19 B22 B23 B24 B27	C1 C2 C3 C4 C5 C7 C8
Saber organizar os pasos básicos dun proceso de selección	A2 A20 A22 A25 A28 A33 A34	B1 B2 B3 B4 B5 B10 B12 B14 B17 B19 B22 B23 B24	C1 C2 C3 C4 C5 C7 C8
Saber analizar a motivación no traballo	A2 A20 A22 A25 A28 A29 A33 A34	B1 B2 B3 B5 B10 B12 B14 B17 B19 B22 B23 B24 B27	C1 C3 C4 C5 C7 C8
Saber como se realiza o seguimento dos empregados dende a súa incorporación, o seu plan de carreira até a súa saída da empresa.	A2 A20 A22 A25 A29 A33 A34	B1 B4 B5 B10 B27	C3 C4 C7

Valorar a necesidade de establecer métodos de control dos traballadores da empresa: o control do persoal	A2	B1	C1
	A20	B2	C3
	A22	B3	C4
	A25	B4	C5
	A28	B5	C7
	A29	B10	C8
	A33	B12	
	A34	B14	
		B17	
		B19	
		B22	
		B23	
		B24	
		B27	

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. A FUNCIÓN DOS RECURSOS HUMANOS NA EMPRESA.	Historia e antecedentes. Caracterización da función de recursos humanos. Principais contidos da función de recursos humanos na empresa.
TEMA 2. O ANÁLISIS DA EMPRESA COMO SISTEMA SOCIAL.	Organización formal (funcional e xerárquica). Organización informal. Os canles de comunicación (formal e informal).
TEMA 3. A SATISFACCIÓN E A MOTIVACIÓN NO TRABALLO.	A humanización do traballo. Definición de motivación e satisfacción. Teorías sobre a motivación. Incentivos para a incrementar a motivación na empresa.
TEMA 4. DIRECCIÓN ESTRATÉXICA DOS RECURSOS HUMANOS.	Caracterización da dirección de recursos humanos como actividade estratéxica. O modelo de xestión por competencias. A planificación de políticas estratéxicas dos recursos humanos.
TEMA 5. PLANIFICACIÓN, DESEÑO E ANÁLISIS DOS POSTOS DE TRABALLO.	Enfoques no deseño dos postos de traballo. Deseño e análise de postos de traballo. Metodoloxía para o deseño e elaboración dun profesiograma.
TEMA 6. CARACTERÍSTICAS DO CONTRATO DE TRABALLO.	Natureza do contrato de traballo: supostos e requisitos. Tipoloxía de contratos, seguros sociais e protección do traballador. Ferramentas para a xestión de RRHH e cálculo de nóminas.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A34 B1 B5 C1 C2 C5 C8	25	0	25
Presentación oral	B1 B10 B12 C1	8	4	12
Obradoiro	A20 A22 A25 A28 A29 A33 B2 B3 B4 B10 B12 B14 B17 B19 B22 B23 B24 B27 C3 C4 C7	37	37	74

Atención personalizada		1.5	0	1.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Sesións de clases maxistras nas que se explican os contidos teóricos da materia potenciando a comprensión e a participación do alumnado.
Presentación oral	Exposición oral dalgúns dos traballos realizados polos estudantes de maneira individual ou grupal.
Obradoiro	Sesións eminentemente prácticas onde os estudantes a través da realización de actividades e traballos de forma individual ou en grupo, poñen en práctica os coñecementos adquiridos na materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Obradoiro Presentación oral	Ó comezo do curso se lles facilitará ós estudantes a programación detallada da materia recollida no documento Plan de Traballo da Asignatura (PTA) no que se especifica, entre outros aspectos, a estrutura e organización das clases, a planificación de contidos e as datas concretas de entrega dos traballos e prácticas a realizar ó longo do cuadrimestre. Realizarase un seguimento continuo dos estudantes a través de tutorías e atención personalizada como complemento das actividades a realizar na aula. Recoméndase ao alumnado facer uso das mesmas para a consulta e seguimento das actividades e traballos que deben realizar de cara a alcanzar o maior aproveitamento e aprendizaxe na materia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A20 A22 A25 A28 A29 A33 B2 B3 B4 B10 B12 B14 B17 B19 B22 B23 B24 B27 C3 C4 C7	Consistirá na realización das actividades prácticas e traballos relacionados cos contidos teóricos abordados na materia.	85
Presentación oral	B1 B10 B12 C1	Exposición oral dalgúns dos traballos realizados polos estudantes de maneira individual ou grupal.	15

Observacións avaliación

O sistema de avaliación da materia basearase nun 100% na avaliación continua. De tal xeito que os estudantes serán calificados en base ós seguintes criterios de avaliación: 1) entrega de actividades prácticas e traballos realizados nos talleres sobre os contidos teóricos abordados na materia (85% da calificación final); b) presentación oral dalgunhas das actividades realizadas (15% da calificación final).

Segunda oportunidade e convocatoria adiantada: Os criterios de avaliación son os mesmos para todas as oportunidades de avaliación, de modo que os estudantes terán a posibilidade de aprobar e de acceder ó 100% da calificación na materia en todas as oportunidades de avaliación.

Calificación de non presentado: Corresponde ó estudante cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ó 20% sobre a calificación final, con independencia da calificación alcanzada.

Estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Os estudantes deberán comunicar esta circunstancia á profesora ó comezo do curso para acordar un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación.

Implicacións do plaxio: Cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Directrices de xénero: Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria incorporare a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...)

Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.

Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proponanse accións e medidas para corrixilas.

Fontes de información

Bibliografía básica

- AAVV (2006). Gestión de los recursos humanos del análisis teórico a la solución práctica. Madrid: Prentice Hall International
- Chiavenato, I. (2011). Administración de los recursos humanos. México: McGraw-Hill
- Del Valle Zaragoza, V. y Gómez de Agüero, J. L. (2008). Recursos Humanos. Madrid: McGraw-Hill
- Valero Matas, J. (2010). Casos prácticos de recursos humanos y relaciones laborales. Madrid: Pirámide
- Elías, J. y Mascaray, J. (1998). Más allá de la comunicación interna. Barcelona: Gestión 2000
- Puchol, L. (2000). Casos y supuestos en dirección y gestión de recursos humanos. Madrid: Díaz de Santos
- Pérez Corostegui, E. y Rodrigo Moya, B. (1998). Desarrollo y evaluación de recursos humanos. Madrid: Pirámide
- Moreno, L. P. (2012). Dirección y gestión de recursos humanos. Madrid: Ediciones Díaz de Santos
- Mínguez Vela, A. (2006). Dirección práctica de recursos humanos. Madrid: ESIC
- Blanch Rivas, J. M. (2003). Teoría de las relaciones laborales: fundamentos. Barcelona: UOC
- Gómez-Mejía, L. R.; Balkin, D. B. y Cardy, R. L. (2001). Dirección y gestión de Recursos Humanos. Madrid: Prentice Hall
- Lucas Marín, A. (1997). La comunicación en la empresa y en las organizaciones. Barcelona: Bosch
- Lucas Marín, A. (2002). Sociología de las organizaciones. Madrid: McGraw-Hill
- Lucas Marín, A. (1992). Sociología de la empresa. Madrid: Ibérico Europea de Ediciones
- Rubio, J. A. P. (1997). Motivación y satisfacción laboral: retrospectiva sobre sus formas de análisis. REIS, 133-167
- Baigorri, A. (2023). Sociología y Recursos Humanos.. La ciencia de la sociedad.
- Cristóbal Carle, G. (2023). Lecciones para un CEO. Respuestas a los errores en la gestión empresarial.. ESIC Editorial

Bibliografía complementaria	- Cequea M. M., Rodríguez, C. y Núñez M. A. (2011). La productividad desde una perspectiva humana: Dimensiones y factores. <i>Intangible Capital</i>, 7(2): 549-584. - Herrero Blasco, A. et al. (2015). <i>Gestión de los Recursos Humanos</i>. Tirant lo Blanch - Moldes Farelo, R. (2012). <i>De la Gestión de Recursos Humanos a la Dirección de Personas</i>. Tirant lo Blanch - Olaz Capitán, A. J. (2006). Definición de un modelo de clima laboral basado en la gestión por competencias. <i>Papers</i>, 91: 193-201 - Steckerl Guerrero, V. (2006). Modelo explicativo de una empresa familiar que relaciona valores del fundador, cultura organizacional y orientación al mercado. <i>Pensamiento & gestión</i>, 20. Universidad del Norte: 194-215. - Valencia Rodríguez, M. (2005). El capital humano, otro activo de su empresa. <i>Entramado</i>, 2005, 1 (julio-diciembre)

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Socioloxía económica e das organizacións/615G01207

Observacións

1. Aconséllase ao alumnado realizar as lecturas que a profesora facilite e recomende ao longo do cuadrimestre, de cara a obter o máximo aproveitamento dos contidos da materia. 2. A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático e a súa entrega realizarase a través do Campus Virtual, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.3. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sostibilidade e nos comportamentos persoais e profesionais.4. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.5. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías